

Sygn. akt IV KK 414/16

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Dorota Rysińska

SSA del. do SN Ewa Plawgo (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Radoniewicza
w sprawie **K. S.**

w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 4 kwietnia 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt V Kzw .../16

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w M.

z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt II 1 Ko 1188/15,

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 lutego 2013 r. (sygn. akt II K .../10) K. S. został uznany za winnego popełnienia czynów kwalifikowanych z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz z art. 279 1 k.k., za które wymierzono mu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 20 zł oraz karę 1 roku pozbawienia wolności i

grzywnę 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 20 zł, na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. orzeczono wobec K. S. karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 80 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 20 zł. Wyrok ten uprawomocnił się dnia 25 czerwca 2013 r.

Obrońca skazanego wniósł o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności – w oparciu o art. 152 § 1 k.k.w. – orzeczonej powyższym wyrokiem.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy w M. (sygn. akt II.1. Ko .../15) nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego o warunkowe zawieszenie wykonania kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie II K ..../10. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art. 152 § 1 k.k.w. oraz art. 69 § 1 k.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca K. S. zarzucając orzeczeniu na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę prawa materialnego poprzez zastosowanie art. 152 § 1 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym w chwili orzekania, w sytuacji, gdy – na zasadzie art. 4 § 1 k.k. – zastosowanie powinien znaleźć art. 152 § 1 k.k.w., w brzmieniu obowiązującym w chwili popełnienia przestępstwa, to jest w wersji obowiązującej przed dniem 1 lipca 2015 r. Wniósł o zmianę postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku.

Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu zażalenia, postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2016 r. (sygn. akt V Kzw ../16) utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Od wyżej wskazanego postanowienia Sądu Okręgowego w K. kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając orzeczenie w całości na korzyść K. S.

W oparciu o art. 523 § 1 k.p.k. zaskarżonemu postanowieniu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nienależytym rozpoznaniu zażalenia obrońcy, podnoszącego zastosowanie w realiach niniejszej sprawy art. 152 § 1 k.k.w. w brzmieniu z daty orzekania w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary, a nie z daty popełnienia przez skazanego czynu, do czego Sąd był

zobligowany treścią art. 4 § 1 k.k. oraz nie wskazania w uzasadnieniu postanowienia dlaczego zarzut ten jest niezasadny.

Podnosząc powyższe, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się zasadna.

Trafnie podnosi Rzecznik Praw Obywatelskich, że Sąd Okręgowy w K. rozpoznając zażalenie obrońcy skazanego, dopuścił się rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. Oczywiście jest, że odzwierciedleniem tego, czy Sąd odwoławczy zrealizował należycie obowiązki wynikające z art. 433 § 2 k.p.k. jest uzasadnienie orzeczenia, bowiem tylko jego treść zezwala na ocenę, czy doszło w trakcie kontroli odwoławczej do rozważenia zarzutów i wniosków zawartych w środku odwoławczym. Sytuacja, w której Sąd odwoławczy zaniecha szczegółowego odniesienia się do zarzutów formułowanych w środku odwoławczym nie jest niemożliwa, lecz warunkiem niezbędnym do takiego sposobu konstruowania uzasadnienia wydanego przez ten Sąd orzeczenia, jest wyczerpująca argumentacja zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, także w tym zakresie, który stał się przedmiotem zarzutu zawartego w rozpoznawanym środku odwoławczym (por. postanowienie SN z dnia 2.08.2006 r. – II KK 238/05 Lex nr 193046, postanowienie SN z dnia 24.11.2009 r. – II K.K. 134/09 Lex nr 550470). Sytuacja taka w niniejszej sprawie nie zachodzi. Lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia uprawnia do twierdzenia, że Sąd Okręgowy w K. nie rozważył zarzutu podniesionego w zażaleniu obrońcy, nie wskazał bowiem czym kierował się uznając ten zarzut za nietrafny, poprzestając na powieleniu ograniczonej argumentacji zawartej w uzasadnieniu postanowienia Sądu I instancji, która sprowadza się wyłącznie do wyrażenia poglądu, iż przyczyną nieuwzględnienia wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania kary w trybie art. 152 § 1 k.k.w. wobec skazanego była niemożność skorzystania z dyspozycji art. 4 § 1 k.k., gdyż art. 1 § 2 k.k.w. nakazuje odpowiednie stosowanie w postępowaniu wykonawczym w kwestiach nieuregulowanych w Kodeksie karnym wykonawczym przepisów Kodeksu postępowania karnego, a brak w nim odesłania do przepisów

Kodeksu karnego, bez jakiegokolwiek rozwinięcia tej myśli. Aprobując tę skąpą argumentację Sąd odwoławczy stwierdził, że w tej sytuacji podnoszone przez skarżącego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie, nie podejmując nawet próby przeprowadzenia jej analizy w kontekście stawianego orzeczeniu zarzutu, a co winno zostać potraktowane jako – jak słusznie określono to w kasacji – uwolnienie się od zbadania słuszności zarzutów skarżącego. Brak bowiem ze strony Sądu Okręgowego w K. jakiegokolwiek odniesienia się do poglądu wyrażonego w środku odwoławczym, a sprowadzającego się do twierdzenia, że umieszczenie przepisu (art. 152) w Kodeksie karnym wykonawczym nie określa automatycznie jego charakteru i nie wyklucza tym samym, że norma ta mimo takiego umiejscowienia ma charakter materialnoprawny, brak także odniesienia się do przywołanej w zażaleniu publikacji autorstwa W. Wróbla, jak też do wskazywanych przez obrońcę w zażaleniu względów celowościowych prowadzących do zaprezentowanej w uzasadnieniu zażalenia wykładni. Na marginesie jedynie zauważyć można, że w dacie orzekania przez Sąd Okręgowy w K. Sąd ten mógł także zapoznać się z istniejącym już wówczas orzecznictwem odnoszącym się wprost do problematyki, którą przyszło mu rozstrzygać, bowiem zarówno Sąd Apelacyjny w Katowicach, jak i Sąd Apelacyjny w Gdańsku wypowiedziały się odnośnie charakteru normy art. 152 k.k.w. (postanowienia tych Sądów – w Katowicach z dnia 11 marca 2016 r. – sygn. akt II AKzw 202/16, Lex nr 2087741, w Gdańsku z dnia 30 grudnia 2015 r. – sygn. akt II AKzw 2017742, Lex nr 2017742).

W istocie zatem sposób sporządzenia uzasadnienia postanowienia wydanego przez Sąd odwoławczy przemawia za uznaniem, że Sąd ten nie rozpoznał zażalenia w sposób rzetelny i należyty, zgodny z uregulowaniem zawartym w art. 457 § 3 k.p.k., bowiem nie sposób doszukać się w nim jakichkolwiek treści nawiązujących do wniesionego zażalenia, a przytoczona powyżej argumentacja zawarta w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w M. aprobowana przez Sąd II instancji także nie odnosi się w żaden sposób do zakresu, który stał się następnie przedmiotem zażalenia. Wprawdzie art. 457 § 3 k.p.k. określa wymogi uzasadnienia wyroku i dotyczy apelacji, jednak stanowi on także wyznacznik obowiązku Sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie na postanowienie kończące postępowanie, a taki charakter miało zaskarżone

postanowienie Sądu Rejonowego w M. (por. postanowienie SN z dnia 25.02.2010 r. IV K.K. 437/09, OSNwSK 2010/1/445, postanowienie SN z dnia 24.11.2009 r. II KK 39/09 Lex nr 558347 oraz przywołane już powyżej postanowienie SN z dnia 24.11.2009 r. II KK 134/09 Lex nr 550470).

Naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. miały więc charakter rażący, zaś zważywszy na fakt, iż stanowiska Sądu I instancji i wnoszącego zażalenie były całkowicie odmienne co do możliwości stosowania art. 4 § 1 k.k. w niniejszej sprawie, uchybienia te należało uznać za mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, w związku z czym kasację należało uznać za zasadną i uchylić zaskarżone postanowienie oraz przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd odwoławczy rozpoznając sprawę ponownie uczyni zadość uregulowaniom art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. – rozważy zarzut zażalenia, po czym wskaże, z jakich względów nie podzielił trafności tego zarzutu, albo dlaczego uznał jego zasadność, w czym być może będzie pomocne postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2017 r. – sygn. akt I KZP 13/16, publ. OSNKW 2017/2/9. Niezależnie od tego zbada także, czy został spełniony drugi – poza wysokością kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 152 § 1 k.k.w. – z warunków formalnych koniecznych do podjęcia ewentualnych rozważań w płaszczyźnie art. 69-75 k.k., tj. czy okres odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności trwał przez co najmniej rok (spełnienie tego warunku kształtowało się identycznie przed datą wejścia w życie nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego z dnia 20 lutego 2015 r. – Dz. U. z 2015, poz. 396, tj. przed dniem 1 lipca 2015 r., jak też po tej dacie).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.